

SAKSFRAMLEGG

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:
17.06.2020

Sak:

Fordeling av studieplasser og rekrutteringsstillinger for økt studiekapasitet for høsten 2020

Innstilling til vedtak:

1. *Universitetsstyret fordeler rekrutteringsstillinger i samsvar med forslaget i saksframlegget*
2. *Universitetsstyret fordeler rekrutteringsstillinger i samsvar med forslaget i saksframlegget*
3. *Rektor gis fullmakt til å vedta revidert budsjettfordeling for 2020 i samsvar med vedtakene i pkt. 1. og 2. ovenfor, og med de føringer (og eventuelle endringer) som fremkommer av endelig tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet*

Bakgrunn:

I denne saken bes universitetsstyret om å ta stilling til fordeling av studieplasser og rekrutteringsstillinger som etter alt å dømme vil bli tildelt UiT Norges arktiske universitet (UiT) i revidert nasjonalbudsjett¹.

På bakgrunn av høyere ungdomskull, økt studietilbøyelighet, og et vesentlig strammere arbeidsmarked som følge av covid-19 pandemiene, har Regjeringen ønsket å øke kapasiteten i høyere utdanning slik at flest mulig av de som er kvalifisert kan få tilbud om studieplass innenfor utdanninger som Regjeringen forventer det vil være et samfunnsmessig behov for. UiT ble derfor i slutten av april i år bedt om å spille inn hvilke utdanninger vi kan øke kapasiteten på allerede fra høsten 2020. UiT ble også bedt om å melde inn behov for rekrutteringsstillinger. UiT meldte inn at institusjonen har kapasitet til å ta inn i overkant av 500 ekstra studenter allerede fra høsten på en rekke utdanninger. UiT ba dessuten om totalt 36 nye rekrutteringsstillinger (se vedlegg 1).

I forslag til revidert nasjonalbudsjett er det foreslått at UiT tildeles 372 studieplasser og 23 rekrutteringsstillinger. Nedenfor følger en oversikt over hvilke fagområder UiT er tildelt plasser til. Innenfor hver av disse områdene er det en blanding av «frie plasser» og øremerkede plasser til visse utdanninger slik som sykepleie og barnehagelærerutdanning. For en komplett oversikt se vedlegg 2.

¹ Den endelige behandlingen av revidert budsjett skjer i Stortinget 19. juni. Det må derfor tas forbehold om endringer som kan komme i stortingsbehandlingen.

Fagområde	Helse- og sosialfag	Lærerutdanning	MNT	Juridiske og øk.adm.fag	Kunstneriske fag	SUM
Antall plasser	77	60	160	75	0	372

UiT er også foreslått tildelt 6 millioner kroner som særskilt finansiering for medisin- og andre helseutdanninger. Midlene skal gå til bl.a. økte undervisningsressurser, tilpasning av læringsareal og klinisk undervisning.

Tildelingen skjer under en rekke forutsetninger. For det første forutsetter Kunnskapsdepartementet (KD) at opptaket til de nye studieplassene skjer gjennom det ordinære opptaket, enten via Samordna opptak eller via lokalt opptak, og at studieplassene opprettes for kommende studieår. Plassene tildeles som fireårige i kategori D, unntatt plassene til medisin (kategori A), og profesjonsstudiet i psykologi (kategori B). KD påpeker også i tildelingen at dersom det for enkelte studier viser seg utfordrende å øke kapasiteten i tråd med tildelingen allerede fra høsten 2020, skal midlene i en overgangsperiode benyttes til å øke studiekapasiteten på andre tilbud innenfor de faglige prioriteringene som ligger til grunn for fordelingen av studieplassene. KD presiserer også at tildelingen skjer på bakgrunn av den ekstra ordinære situasjonen i arbeidsmarkedet med høy arbeidsledighet og behov for omstilling, og at studiekapasiteten i sektoren vil bringes tilbake til det normale når konjunktursituasjonen normaliseres.

Når det gjelder rekrutteringsstillinger skal disse sees i sammenheng med den økte studiekapasiteten. Stillingene skal derfor prioriteres til de samme fagområdene som det tildeles midler til studieplasser, og slik sett støtte opp om og henge godt sammen med økt studiekapasitet. KD varslar at de vil følge opp institusjonene og kontrollere at tildelingen av nye studieplasser går til en reel kapasitetsøkning og ikke til finansiering av allerede eksisterende studieplasser. UiT har ikke mottatt endelig tildelingsbrev for midlene knyttet til studieplasser og rekrutteringsstillinger. Universitetet forventer at dette kommer fra KD etter behandlingen av revidert nasjonalbudsjett i Stortinget 19. juni.

Universitetsdirektørens vurdering

Universitetsdirektøren vil innledningsvis påpeke at UiT har blitt tildelt en betydelig andel av studieplassene og rekrutteringsstillingene. Med dette påhviler det UiT et stort ansvar for å avhjelpe den vanskelige situasjonen i arbeidsmarkedet ved å tilby relevant utdanning av høy kvalitet.

Universitetsdirektøren har lagt følgende til grunn for forslag til fordelingen:

1. Studieprogrammene må ha tilstrekkelig antall søkere slik at vi er sikre på at vi kan øke kapasiteten utover de rammene som universitetsstyret vedtok for studieporteføljen i november 2019.
2. Studieplassene skal så langt det er mulig tildeles i tråd med føringene fra KD. Kun i de tilfeller hvor vi ser at det blir vanskelig å rekruttere tilstrekkelig antall kvalifiserte studenter skal plassene omfordes j.f. føringer fra KD ovenfor.
3. Studieplassene bør ideelt sett komme alle campuser og regioner til gode. Dette hensynet må likevel være underordnet 1. og 2.

Videre foreslår universitetsdirektøren følgende:

1. Plassene videreføres til fakultetene som fireårige studieplasser i kategori D, unntatt plassene for medisin og profesjonsstudiet i psykologi.
2. For hver studieplass som tildeles forventer universitetsdirektøren en aktivitetssøkning tilsvarende 60 studiepoeng. Dette medfører at når fakultetene tildeles en fireårig studieplass til studier med kortere eller lengre varighet, må også antall studenter som tas opp justeres tilsvarende for å sikre at aktivitetssøkningen over tid tilsvarer det man mottar finansiering for.

Innenfor disse føringene har den faglige ledelsen utformet forslag til fordeling av studieplassene. Forslaget fra rektoratet er blitt drøftet med fakultetene. På bakgrunn av denne prosessen fremmer universitetsdirektøren forslag til fordeling innenfor de enkelte fagområdene.

Helse- og sosialfag

UiT er tildelt 77 studieplasser innenfor helse- og sosialfag, inkludert plasser til medisin og profesjonsstudiet i psykologi. Av de 77 plassene er det øremerkede plasser til medisin (20), profesjonsstudiet i psykologi (5) og til sykepleie (10). De resterende 42 plassene kan UiT disponere fritt innenfor fagområdet helse- og sosialfag. Følgende fordeling foreslås:

Studieprogram	Tromsø	Narvik	Harstad	Alta	Sum
Medisin	20				20
Prof.psykologi	5				5
Sykepleie	5	5			10
Paramedisin	23				23
Bioingeniør	5				5
ABIKO	14				14
Sum	72	5			77

Alle de overnevnte studiene har god søkning og universitetsdirektøren føler seg sikker på vi kan fylle plassene allerede fra høsten. Det helsevitenskapelige fakultet har også vært i dialog med Helse Nord for å avklare deres behov for kvalifisert helsepersonell. Forslaget er i samsvar med Helse Nord sitt kompetansebehov. De helsefaglige utdanningene er helt avhengig av tilgang på praksisplasser. Dette er særlig en utfordring for sykepleie. Dersom det blir krevende å få til praksisplasser knyttet til de foreslåtte studiestedene, bør Det helsevitenskapelige fakultet få fullmakt til å fordele de 10 plassene på en annen måte mellom studiestedene enn det som fremgår av tabellen.

Lærerutdanning

UiT er tildelt 60 studieplasser innenfor lærerutdanningene, hvorav 40 er øremerket til barnehagelærerutdanningen og 20 er fordelt til lektor- og grunnskolelærerutdanningen. Følgende fordeling foreslås:

Studieprogram	Tromsø	Narvik	Harstad	Alta	Sum
Lektor 8-13	20				20
Barnehagelærer	40 ²	(40) Se note 2	(40) Se note 2		40
Sum	60				60

² Dette er en desentralisert, samlingsbasert utdanning med studiested Harstad, Narvik, Finnsnes og Tromsø

Det er tilfredsstillende antall søkere til lektorutdanningen 8-13. Denne bør derfor prioriteres fremfor grunnskolelærerutdanningene, hvor det ikke er tilstrekkelig med søkere til å kunne fylle studieplasser. Videre er det et stort behov for kvalifiserte lektorer til skolene i Nord-Norge. Når det gjelder barnehagelærerutdanningen er det god søkning til alle studiesteder, også her er det et stort behov for kvalifisert pedagogisk personell til barnehagene i regionen.

Matematiske, naturvitenskaplige og teknologiske fag inkl. maritime fag (MNT-fag)

UiT er tildelt hele 160 studieplasser innenfor MNT-fag med vekt på IKT. Plassene er tildelt som frie plasser, men hovedvekten av plassene skal gå til studier som gir kandidatene god IKT-kompetanse. Følgende fordeling foreslås:

Studieprogram	Tromsø	Narvik	Harstad	Alta	Sum
Lektor 8-13	10				10
BA i informatikk	20*				20
MA i informatikk	10*				10
5-årig informatikk – cybersikkerhet	15				15
Akvamedisin	11				11
BA datateknikk		20			20
MA ingeniør		20			20
Luftfartsvitenskap master	5*				5
MA Samfunnssikkerhet og miljø	5*				5
BAMM – Maritime Management (3-årig bachelor)	5**				5
MA bioteknologi	5				5
BA i fiskeri- og havbruksvitenskap	9				9
MA i fiskeri- og havbruksvitenskap	5				5
MA i biologi	5				5
Energi, klima og miljø	15*				15
Sum	120	40			160

Fakultet for naturvitenskap og teknologi (NT-fak) jobber nå med en større omlegging av sin studieportefølje for å tilpasse den bedre til det studentene og arbeidslivet etterspør. Blant annet har de planer om å utvikle flere nye studieprogram og slå sammen og legge ned flere utdanninger. En slik større omlegging av porteføljen må skje gradvis og over tid. Flere av forslagene til NT-fak vil bli forelagt universitetsstyret i løpet av høsten. Universitetsledelsen har signalisert ovenfor NT-fak at de er positive til de endringene som planlegges. Tilførselen av nye studieplasser vil kunne gi NT-fak det nødvendige handlingsrommet til å gjennomføre disse endringene, men de

* Midlertidig tildeling for ett år, skal på sikt brukes til å omstille NT-fak sin studieportefølje

** Dette studieprogrammet er et samarbeid mellom flere institusjoner. Tildeles under forutsetning at også de andre institusjonene tildeler programmet studieplasser.

kan ikke realiseres allerede til høsten. I den forbindelse ønsker ledelsen å foreslå at flere av de studieplassene som er foreslått tildelt NT-fak i denne omgang kun låses til de spesifikke programmene for ett opptak og at NT-fak fra høsten 2022 har anledning til å omdisponere plassene til å realisere restruktureringen av sin studieportefølje. Dette foreslås fordi NT-fak har signalisert at de kan øke kapasiteten på enkelte program for ett år, men at det på lengre sikt kan være problematisk med en stor økning innfor programmer slik som Master i samfunnssikkerhet, Master i luftfartsfag m.m.

Det foreslås videre å gi 20 studieplasser til Bachelor i datateknikk ved Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi (IVT-fak). Studiet har god søking spesielt til det nettbaserte programmet. Videre foreslår universitetsdirektøren å allokere 20 studieplasser til de ulike masterprogrammene i ingeniør ved IVT-fak. Søkertallene er gode, men mange av søkerne er internasjonale og det er usikkert hvor mange av de som vil være kvalifisert og ha muligheten til å studere ved UiT fra høsten. Dersom det viser seg at det er vanskelig å fylle plassene på masterutdanningene må IVT-fak omdisponere disse plassene til andre ingeniørutdanninger og sikre en vesentlig aktivitetsøkning i tråd med tildelte studieplasser. Det foreslås også å tildele studieplasser til MNT-fag ved Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi (BFE-fak): 11 studieplasser til den femårige masteren i akvamedisin, ni studieplasser til Bachelor i fiskeri- og havbruksvitenskap, fem til Master i fiskeri- og havbruksvitenskap, fem til Master i biologi og fem studieplasser til Master i bioteknologi. Alle disse utdanningene har tilfredsstillende antall søkere og det er et stort behov for kandidatene både lokalt og nasjonalt.

Juridiske og økonomiske fag

UiT er tildelt 75 studieplasser innenfor juridiske og økonomiske fag. Følgende fordeling av studieplassene foreslås:

Studieprogram	Tromsø	Narvik	Harstad	Alta	Sum
Rettsvitenskap	25				25
BA øk.adm. ³				20	20
Ledelse, innovasjon, og marked	10				10
Erfaringsbasert master i økonomi og ledelse ⁴	20				20
Sum	55			20	75

Alle de foreslåtte studiene har tilstrekkelig antall søkere til å øke kapasiteten allerede fra høsten av.

Oversikt over foreslåtte tildelinger per fakultet

Helse-fak	NT-fak	BFE-fak	IVT-fak	UMAK	HSL-fak	Jurfak
77	85	65 ⁵	40	0	80	25

³ Studieplassene tildeles for å øke den totale kapasiteten på Bachelor i økonomi og administrasjon uavhengig av studiested.

⁴ Dette programmet er et samarbeidsprosjekt mellom BFE-fak og HSL-fak.

⁵ BFE - fakultetet samarbeider med HSL-fakultetet om å gi Erfaringsbasert master i økonomi og ledelse. Fakultetet har dermed også en andel i ytterligere 20 studieplasser (som i oversikten er satt opp under HSL).

Øvrige vurderinger

Søkertall er ikke en garanti for faktisk opptak (eller oppmøte) av studenter, og det er i 2020 usikkert hvordan koronasituasjonen vil påvirke det endelige studentopptaket på ulike program. Skulle fakultetene mot formodning få utfordringer med å fullt ut å benytte studieplassene på de utdanningene de er gitt tildeling til, bør de gis fullmakt til å omdisponere til andre studiesteder eller andre studietilbud innenfor samme fagområde dersom dette muliggjør full kapasitetsutnyttelse av nye plasser. Av erfaring vet vi at flere studiesøkere kommer til via ledige studieplasser som legges ut etter hovedopptaket. Det er dermed viktig at fakultetene har fleksibilitet slik at de kan tilpasse dimensjoneringene av studieprogrammene etter søkertilgangen.

Forslag til fordeling av rekrutteringsstillinger

I forslag til revidert nasjonalbudsjett er UiT tildelt 23 rekrutteringsstillinger. Som nevnt innledningsvis skal rekrutteringsstillingene sees i sammenheng med den økte studiekapasiteten. Stillingene skal derfor prioriteres til de samme fagområdene som det tildeles midler til studieplasser, og slik sett støtte opp om og henge godt sammen med økt studiekapasitet.

Universitetsdirektøren mener dette taler for at fordelingen i utgangspunktet må være basert på en nøkkel som gjenspeiler fordelingen av studieplasser, og at UiT utover dette står fritt til å legge andre føringer til grunn for bruken av stillinger.

Fordeles stillingene prosentvis på tilsvarende fagområder som studieplassene blir fordelingen slik:

Fagområde	Andel studieplasser (%)	Antall stillinger
Helse- og sosialfag	20,7	5
Lærerutdanning	16,1	4
MNT og teknologi, vekt på IKT	43,0	10
Juridiske og øk.adm. fag	20,2	4
Sum	100	23

Den faglige ledelsen har vurdert fordelingen mellom enhetene. Forslaget har vært drøftet med fakultetene. På bakgrunn av anbefalingene fra rektoratet foreslås følgende fordeling:

- Helsefak får fem stillinger pga. studieplasser til helse- og sosialfag
- HSL-fak får fire stillinger pga. studieplasser til barnehagelærerutdanning + lektor – den ene av disse stillingene øremerkes Institutt for samfunnsvitenskap
- De ti stillingene til MNT og teknologi fordeles til de fire fakultetene som har MNT-fag slik:
 - NT-fak får fire stillinger
 - IVT-fak får tre stillinger
 - Helsefak får en stilling - øremerket biologi
 - BFE-fak får en stilling – øremerket biologi
 - UMAK får en stilling – øremerket naturvitenskap
- De fire gjenstående stillingene til juridiske og øk.adm. fag fordeles slik:
 - Jurfak får to stillinger
 - BFE-fak får to stillinger – øremerket Handelshøgskolen/NFH

Etter anbefaling fra rektor ønsker universitetsdirektøren å foreslå en strategisk føring på deler av tildelingen. Føringen er at hver enhet som får tildelt stilling(er), skal knytte en stilling opp til den tverrfaglige forskerskolen for Arctic Resilience Accelerator (ARA). Det vises i den forbindelse til de planene for ARA som ble presentert på styreseminaret i mars (se vedlegg 3). Blant aktivitetene man er kommet lengst i å konkretisere er en felles forskerskole mellom UiT, Harvard Kennedy School og École polytechnique fédérale de Lausanne (EPFL). Skolen vil bli lagt til UiT og det er lagt opp til at UiTs egenbidrag primært gis i form av stipendiatstillinger.

Forslaget vil i sum bety at i alt syv av de omtalte stillingene ovenfor blir knyttet til skolen. Forutsetningen for denne føringen er at forskerskolen blir operativ og kan ta opp studenter i løpet av høstsemesteret 2020. Dette er ennå ikke avklart. Dersom det blir klart at oppstarten av forskerskolen ikke kan skje så raskt, foreslår universitetsdirektøren at føringen oppheves i den inneværende runden med fordeling, og heller overføres til et tilsvarende antall stillinger for de aktuelle enhetene ved neste nøkkelfordeling av rekrutteringsstillinger fra universitetsstyret i 2021.

Samlet ser dermed forslaget til fordeling slik ut (med føringer angitt i fotnoter):

	Helse/ sos.	Lærer/lektor	MNT/tekn/IKT	Jus/øk.adm	Sum
Helsefak	5	-	1	-	6 ⁶
HSL	-	4 ⁷	-	-	4 ⁸
NT	-	-	4	-	4 ⁹
IVT	-	-	3	-	3 ¹⁰
BFE	-	-	1	2 ¹¹	3 ¹²
JURFAK	-	-	-	2	2 ¹³
UMAK	-	-	1 ¹⁴	-	1 ¹⁵
	5	4	10	4	23

Revidert budjett for 2020

Den betydelige tildelingen av studieplasser og rekrutteringsstillinger gjør det nødvendig å foreta en revidert budsjettfordeling for 2020 der det tas høyde for de nye midlene UiT blir tildelt og den fordelingen av studieplasser og rekrutteringsstillinger som universitetsstyret fastsetter i denne saken. Det reviderte budsjettet for UiT 2020 kan imidlertid ikke vedtas før revidert nasjonalbudsjett har vært behandlet i Stortinget (19. juni) og UiT har mottatt nytt tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet. Universitetsdirektøren foreslår derfor at styret gir rektor fullmakt til å foreta en revidert budsjettfordeling i samsvar med føringene nevnt ovenfor.

⁶ 1 av stillingene skal knyttes til forskerskolen for ARA.

⁷ Av disse skal én stilling tildeles Institutt for samfunnsvitenskap

⁸ 1 av stillingene skal knyttes til forskerskolen for ARA.

⁹ 1 av stillingene skal knyttes til forskerskolen for ARA.

¹⁰ 1 av stillingene skal knyttes til forskerskolen for ARA.

¹¹ Stillingene skal benyttes til prosjekter på Handelshøgskolen og/eller NFH

¹² 1 av stillingene skal knyttes til forskerskolen for ARA.

¹³ 1 av stillingene skal knyttes til forskerskolen for ARA.

¹⁴ Stillingen er innenfor naturvitenskap

¹⁵ Stillingen skal knyttes til forskerskolen for ARA.

Jørgen Fossland
universitetsdirektør

Heidi Adolfsen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandler: Øyvind H. Mikalsen

Vedlegg

- 1 Vedlegg 1
- 2 Vedlegg 2
- 3 Vedlegg 3